

Україна
КАРОЛІНО-БУГАЗЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКОГО РАЙОНУ ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ

Р І Ш Е Н Н Я № 1107- VIII
Тридцять сьомої сесії VIII скликання
від « 29 » травня 2026 року

Про затвердження «Програми розвитку безбар'єрного простору Кароліно-Бугазької сільської територіальної громади Білгород-Дністровського району Одеської області на 2026-2030 роки»

Відповідно до п.22, ч.1, ст.26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.04.2021 №366-р «Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року», з метою створення умов щодо безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до об'єктів інфраструктури Кароліно-Бугазької територіальної громади, створення належних умов життя для повноцінного розвитку та реалізації власного потенціалу, а також для забезпечення сприятливих умов життєдіяльності осіб інвалідністю, Кароліно-Бугазька сільська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити «Програму розвитку безбар'єрного простору Кароліно-Бугазької сільської територіальної громади Білгород-Дністровського району Одеської обл. на 2026-2030 роки» (далі – Програма), що додається.
2. Визначити, що фінансування та заходи вказаної у пункті 1 Програми затверджується окремо щорічно.
3. Затвердити заходи та їх фінансування, відповідно до вказаної у пункті 1 Програми на 2025-2030 роки, що додається (додаток 1).
4. Контроль за виконанням даного рішення покласти на постійну комісію сільської рада з питань земельних відносин, природокористування, планування території, будівництва, архітектури та з питань фінансів, бюджету, планування соціально-економічного розвитку, інвестицій та міжнародного співробітництва.

Сільський голова

Андрій АПАНАСЕНКО

Додаток 1
до рішення Кароліно-Бугазької
сільської ради
від « 29 » травня № 1107

**Програма розвитку безбар'єрного простору
Кароліно-Бугазької сільської територіальної
громади Білгород-Дністровського району
Одеської обл. на 2026-2030 роки**

Паспорт
Програми розвитку безбар'єрного простору Кароліно-Бугазької сільської
територіальної громади Білгород-Дністровського району Одеської обл. на
2026-2030 роки

1.	Назва програми	Програма розвитку безбар'єрного простору Кароліно-Бугазької сільської територіальної громади Білгород-Дністровського району Одеської обл. на 2026-2030 роки
2.	Ініціатор розроблення програми	Кароліно-Бугазька сільська рада
3.	Розробник програми	Відділ земельних відносин, охорони навколишнього середовища, містобудування та архітектури Кароліно-Бугазької сільської ради
4.	Відповідальні та учасники програмних заходів	- Виконавчий комітет Кароліно-Бугазької сільської ради; - Відділ земельних відносин, охорони навколишнього середовища, містобудування та архітектури Кароліно-Бугазької сільської ради
5.	Виконавці програми	Кароліно-Бугазька сільська рада
6.	Мета програми	Створення умов щодо безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до об'єктів інфраструктури громади
7.	Термін реалізації програми:	2026 - 2030 роки
8.	Загальний обсяг фінансування, необхідного для реалізації цільової Програми	Бюджет Кароліно-Бугазької сільської ради, обласний, державний бюджети та інші кошти, не заборонені законодавством
9.	Очікувані результати виконання	Створення належних умов для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення, їх гармонійної інтеграції в суспільство, безперешкодного доступу до будинків місцевих органів виконавчої влади, доступність до місць загального користування, об'єктів соціальної інфраструктури, привернення уваги суспільства до проблем осіб з інвалідністю
10.	Контроль за виконанням	Постійна комісія сільської ради з питань фінансів, бюджету, планування соціально-економічного розвитку, інвестицій та міжнародного співробітництва

1. Загальні положення

Відповідно до Конституції України людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Разом з тим, перед багатьма жителями Кароліно-Бугазької сільської територіальної громади стоїть ряд бар'єрів у реалізації своїх прав, отриманні доступу до публічних послуг та повноцінної участі у культурному, політичному та суспільному житті. Ці бар'єри наявні у різних сферах - від доступності до громадських та житлових будівель до працевлаштування чи культурного життя.

Відсутність безбар'єрного середовища не лише створює проблеми для багатьох громадян, але і призводить до загального погіршення добробуту кожної людини. Проблеми наявні у загальному доступі до інфраструктури (як фізичної, так і цифрової), а також у кожній сфері життя людини, зокрема ускладнений доступ до громадського транспорту та об'єктів фізичного оточення, відсутність адаптації інформації, сайтів та додатків для всіх громадян, суспільне несприйняття, бар'єри у доступі до освіти, роботи. Крім того, недостатній рівень забезпечення статистичними даними не дає змогу точно визначити кількість людей, які щодня стикаються з тими чи іншими бар'єрами, та, як наслідок, ускладнює процес формування та реалізації державної політики для усунення цих бар'єрів.

Зняття довколишніх бар'єрів - фізичних та ментальних, дозволяє посилити функціональний потенціал кожної людини. Саме на цих засадах актуальною стає концепція безбар'єрності, яка має бути широкою та універсальною, тобто задовольняти потреби всіх, в т. ч. маломобільних груп населення.

Близько 50 % жителів Кароліно-Бугазької сільської територіальної громади щодня відчують труднощі при самостійному пересуванні, отриманні послуг, необхідної інформації або при орієнтуванні в просторі. Це особи з інвалідністю, люди з тимчасовим порушенням здоров'я, вагітні жінки, люди старшого (похилого) віку, батьки з дитячими візочками, малими дітьми, велосипедисти та ін.

Специфічних послуг потребують особи з інвалідністю з вадами зору та слуху, з ураженням опорно-рухового апарату та інших нозологій.

Формальна наявність пристосувань ще зовсім не гарантує можливості потрапити до тієї чи іншої кінцевої точки. Ряд будівель та закладів обладнані пандусами, якими неможливо скористатися, не можливо в'їхати у двері закладу через наявність дверного (та часто ще й не одного) порогу чи навіть просто неможливості відкривання дверей у заклад через те, що для цього потрібно з'їхати назад з пандусу. До того ж, до закладу чи будівлі складно навіть доїхати з місця свого проживання.

Ця Програма спрямована на підвищення поінформованості суспільства про рівність та недискримінацію, і включення у життя громади всіх груп населення. Вона має на меті забезпечити рівний доступ до об'єктів громадського та цивільного призначення, транспортної інфраструктури, соціальних послуг, освіти, культури, праці, фізичної культури та спорту, участі у волевиявленні, доступу до інформації - для всіх жителів нашої громади. Вона сприятиме

посиленню відповідальності за порушення прав людей з інвалідністю і задоволення неповною мірою їх потреб, бездіяльність у ліквідації перепон і бар'єрів, що перешкоджають таким особам реалізувати свої права.

2. Перелік маломобільних груп населення, на які спрямовані результати програми

До цільових груп осіб, на які спрямовано дію Програми відносяться:

1. Люди з інвалідністю та члени їхніх родин;
2. Люди похилого віку та з тимчасовим порушенням здоров'я;
3. Батьки з малолітніми дітьми, у т.ч у дитячих візочках, та вагітні жінки.
4. Учасники бойових дій (зокрема ветерани з інвалідністю та поранені).

Підставою для визначення цільових груп та заходів програми є гостра необхідність забезпечення безперешкодного доступу людей з інвалідністю до об'єктів соціальної інфраструктури та соціальних послуг, що допоможе особі з інвалідністю знайти себе у житті, жити повноцінно та незалежно, приносити користь. Крім того, користування похилими з'їздами зручно для людей похилого віку, матерям з дитячими візками тощо.

Сьогодні існує потреба у зміні суспільної думки, у зв'язку з формуванням толерантного ставлення суспільства до людей з інвалідністю як до рівноправних партнерів, які мають право на повноцінне життя та самореалізацію.

3. Мета Програми

Створення умов щодо безперешкодного доступу людей з інвалідністю та мало мобільних груп населення до об'єктів інфраструктури громади, в тому, числі загального користування, лікувально-реабілітаційних, а також до інших видів соціального сервісу та соціальних послуг (об'єктів комунальної власності).

Зменшення соціальної ізоляції, що не дозволяє людям з інвалідністю навчитись необхідним навичкам, які необхідні для ефективної участі у суспільно-політичних процесах.

Забезпечення комплексного підходу до доступності об'єкту – це не тільки пандус, це як мінімум чотири критерії: доступна прилегла територія, облаштована санітарна кімната та, звісно, сам вхід до об'єкту (наявність пандусу згідно нормам ДБН, наявність тактильної плитки, наявність жовтих попереджувальних смуг на сходах, тактильних табличок зі шрифтом Брайля).

Реалізація Програми є комплексним процесом, пов'язаним з соціальними, психологічними, інфраструктурними та іншими перетвореннями та змінами, які в сукупності дій спроможні перетворити Кароліно-Бугазьку сільську територіальну громаду на безбар'єрний простір.

4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування; строки та етапи виконання програми

Якісний громадський простір, який надає рівні можливості всім групам населення, є однією із головних ознак демократичної громади. Виключення окремих груп населення із громадського життя є дискримінацією прав і свобод громадянина України.

Програма спрямована на забезпечення прав та рівного доступу до інфраструктури та об'єктів міської територіальної громади (державні та комунальні установи, заклади обслуговування), зокрема, маломобільних груп населення, осіб, що відчують труднощі при самостійному пересуванні, отриманні послуг, необхідної інформації або при орієнтуванні в просторі.

Вжиття системних заходів та запровадження єдиного підходу до створення безбар'єрного середовища у всіх елементах сільського територіального господарства, підвищення рівня етики обслуговування осіб з інвалідністю, забезпечення надання якісних соціальних послуг, дозволять підвищити якість їх життя та виведуть громаду на європейський рівень забезпечення прав таких людей. Застосування оновлених стандартів і норм, нових технологій, пов'язаних із покращенням доступності, сприятимуть досягненню поставлених цілей.

Виконання Програми забезпечується за рахунок коштів бюджету Кароліно-Бугазької сільської територіальної громади з урахуванням її можливостей у кожному бюджетному році в межах асигнувань, передбачених головним розпорядникам бюджетних коштів, державного бюджету та грантових коштів.

5. Очікувані результати

Очікуваним результатом впровадження Програми є визначення та суспільна підтримка стратегічного курсу громади у сфері створення безбар'єрного простору, послідовна реалізація якого дасть можливість кожній людині:

- отримати безперешкодний доступ до об'єктів фізичного оточення;
- отримувати інформацію у найзручніший спосіб;
- отримати якісні адміністративні та соціальні послуги;
- отримати рівні умови участі у всіх сферах життя суспільства;
- отримати рівні умови та можливості для культурного (мистецького) та/або креативного вираження, провадження культурної діяльності; доступу до культурних послуг, культурних цінностей, культурної спадщини та інформації про них;
- брати участь у політичних процесах та громадській діяльності;
- отримати рівні можливості та вільний доступ до освіти;
- отримати рівні умови та можливості у сфері зайнятості, а також заняття підприємництвом.

6. Перелік завдань і заходів програми та результативні показники

Для досягнення мети Програми та вирішення вищезазначених проблем, пріоритетні завдання Програми визначено у шести напрямках, які закріплені у Національній стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні до 2030 року.

1) Напрямок **«Фізична безбар'єрність»** включає заходи, спрямовані на інфраструктурне, адміністративне, навчально-освітнє та інформаційно-аналітичне забезпечення і підтримку розвитку доступного середовища для всіх громадян.

2) Напрямок **«Інформаційна безбар'єрність»** включає заходи, спрямовані на популяризацію навчально-просвітницької діяльності щодо вільного доступу до інформації в різних форматах та з використанням технологій, зокрема шрифт Брайля, великошрифтовий друк, аудіодискрипція (тифлокоментування), переклад жестовою мовою, субтитрування, формат, придатний для зчитування програмами екранного доступу, формати простої мови, легкого читання, засоби альтернативної комунікації.

3) Напрямок **«Цифрова безбар'єрність»** – включає заходи, спрямовані на впровадження технологічних рішень, популяризацію навчально-просвітницької діяльності щодо можливостей усіх громадян до здобуття цифрової освіти та доступу до швидкісного Інтернету, публічних послуг, сервісів і публічної цифрової інформації.

4) Напрямок **«Суспільна і громадянська безбар'єрність»**, включає заходи, які передбачають активізацію просвітницької діяльності, дослідження стану безбар'єрних можливостей жителів громади задля участі у різних сферах життя громади, що забезпечують їх демократичні права.

5) Напрямок **«Освітня безбар'єрність»** передбачає заходи, спрямовані на забезпечення навчальної та інформаційно-інклюзивної кампанії з метою задоволення потреб усіх учасників освітнього процесу впродовж життя, задля створення доступного освітнього середовища.

6) Напрямок **«Економічна безбар'єрність»** містить заходи, які передбачають проведення досліджень щодо можливостей працевлаштування громадян без «бар'єрів» та заходи, спрямовані на інфраструктурне, адміністративне, навчально-освітнє (для молоді, жінок, осіб похилого віку, осіб з інвалідністю), інформаційно-аналітичне забезпечення населення, налагодження комунікації між міською владою, бізнесом, навчальними закладами із метою покращення якості перекваліфікації та підготовки кваліфікованих кадрів з метою впровадження принципів доступності під час пошуку роботи та працевлаштування, так і під час зайнятості та кар'єрного зростання.

Пріоритетними завданнями впродовж виконання Програми будуть:

- забезпечення безперешкодного доступу до місць загального користування для усіх, без винятку, жителів громади;

- створення безбар'єрних маршрутів центральними вулицями громади та передбачає безбар'єрний доступ до установ та закладів міста особам з інвалідністю, літнім людям, батькам з малолітніми дітьми та іншим маломобільним групам населення;

- забезпечення вільного доступу та вільного пересування в закладах громади, таких як адміністративні установи, заклади культури та спорту, комунальні підприємства;
- забезпечення рівного доступу до освіти для всіх дітей громади шляхом щорічного забезпечення доступності закладів освіти;
- впровадження інклюзії в позашкільній освіті;
- створення системи надання якісних адміністративних та соціальних послуг;
- контроль виконання капітальних та поточних ремонтів комунальних закладів та установ громади, вулиць і дворів, дитячих і спортивних майданчиків щодо дотримання норм універсального дизайну, безбар'єрності та доступності;
- проведення широкої роз'яснювальної роботи серед населення громади, керівників підприємств та установ, закладів торгівлі, харчування, надання послуг, тощо, на території громади щодо необхідності забезпечення рівного доступу до їхніх закладів для всіх, без винятку, жителів громади.

Реалізація програми здійснюється шляхом реалізації заходів з:

- обстеження закладів та установ громади щодо визначення рівня їхньої доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;
- визначення пріоритетності та комплексу робіт з забезпечення доступності закладів та установ громади для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;
- згідно визначеної пріоритетності проведення комплексу робіт у кожному з закладів/установ громади зі створення безбар'єрного простору, який включатиме в себе – забезпечення безбар'єрного доїзду до приміщення, влаштування пандусу, дверей необхідної ширини, накладок на пороги/забирання порогів, доступності першого поверху приміщення, облаштування вбиральні, місць відпочинку/ресурсних кімнат;
- проведення понижень бордюрних каменів пішохідних переходів;
- впровадження програм з інклюзивного навчання в закладах позашкільної освіти громади – дитячій музичній школі, центру позашкільної освіти;
- аудиту та визначення потреби громади в адміністративних та соціальних послугах, впровадження базових соціальних послуг;
- проведення постійних навчань та тренінгів для працівників закладів освіти щодо особливостей роботи з дітьми з інвалідністю;
- проведення постійних навчань та тренінгів для працівників соціальної сфери щодо особливостей роботи з особами з інвалідністю;
- системного інформування жителів громади про існуючі сервіси та алгоритм їх отримання;
- ведення просвітницької діяльності щодо необхідності включення у життя громади всіх груп населення, розвитку толерантності та рівності;
- інформування керівників закладів комунальної та державної власності щодо необхідності приведення їхніх приміщень до норм доступності;

- інформування суб'єктів підприємницької діяльності про необхідність приведення їхніх приміщень до норм доступності (пандус, кнопка виклику, маркування сходів);
- здійснення контролю за дотриманням вимог чинного законодавства, державних будівельних норм, стандартів і правил щодо безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до об'єктів соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури, житлового і громадського призначення при проведенні експертизи проєктної документації на будівництво та будівництві об'єктів на території громади;
- висвітлення проблем забезпечення доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до об'єктів житлового та громадського призначення громади у засобах масової інформації.

7. Координація та контроль за ходом виконання програми

Координацію роботи щодо виконання заходів Програми здійснює Відділ земельних відносин, охорони навколишнього середовища, містобудування та архітектури Кароліно-Бугазької сільської ради.

Відділ земельних відносин, охорони навколишнього середовища, містобудування та архітектури сільської ради переглядає основні положення Програми та, за необхідності, вносить зміни.

Контроль за виконанням заходів Програми покладений на постійну комісію сільської ради з питань фінансів, бюджету, планування соціально-економічного розвитку, інвестицій та міжнародного співробітництва.

Сільський голова

Андрій АПАНАСЕНКО